

Forfatter: Houstrup, Jens Christian

Titel: BREV TIL: Mynster, Christian Ludvig Nicolai FRA: Houstrup, Jens Christian (1865-10-26)

Citation: Houstrup, Jens Christian : "BREV TIL: Mynster, Christian Ludvig Nicolai FRA: Houstrup, Jens Christian (1865-10-26)", i *Breve fra og til C. Hostrup*, Gyldendalske Boghandels Forlag, s. 522. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001987109-000-shoot-L0019871090000163.pdf> (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Breve fra og til C. Hostrup

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

*C. Hostrup til L. Mynster.
Hillerød. 26. Octbr. 1865*

Kjære Ven !

Maa jeg tage det Sidste først for at blive færdig dermed. Jeg har ingen af mine Prædikener, som er utrykte, i nogen Form, der er læselig for andre end mig selv. Jeg mindes ikke nogetsteds at have ladet trykke nogen Skriftetale om «at søge sit Eget». — Den sidste Sang til Grundtvig er vistnok svag nok, og i denne af mig lidet forsøgte Tonart har jeg selv en Følelse af ikke rigtig at have fundet min ejendommelige Udtryksmaade; men Udtrykket «at hænge ved hans Mund» holder jeg paa, det kan du bruge om en Skuespiller, af hvis Læber du begjærlig tager den poetiske Replik, og man bliver ikke uselvstændig, fordi man ikke koldt, kritisk, men varm og modtagelig følger en aandfuld Tale. Der er ikke Mange, ved hvis Mund jeg har hængt; men naar jeg tænker paa Martensens første Forelæsninger, paa Biskop Kierkegaards Taler ved det første Kirkemøde, saa var s. 523der ogsaa der noget af det fængslende, som jeg saa tidt har fundet hos Grundtvig, naar Aanden var over ham, som gjorde, at man hængte ved hans Mund, begjærlig efter at gribe Ordet ligesaa varmt, som det kom. Kan du nu ikke forstaae mig, saa siger jeg, at du er bleven en Bogorm, som i dit eensomme Liv har tabt Sandsen for det levende Ord paa Menneskelæber. Der er ogsaa stundom nogle, der hænge ved mine Læber, baade naar jeg prædiker og holder folkelige Foredrag, og det er visselig godt, saavist det er Sandhed, jeg forkynder dem.

Det vigtigste af Stridspunkterne, hvorom du ubegribelig nok ytrer, at jeg aldrig har villet sige dig min Mening, skal jeg nu prøve paa at skrive lidt om. Først maa jeg dog bestemt protestere imod, at vi — de saakaldte Grundtvigianere, ikke saa utvetydigt, som det var os muligt, har prøvet at klare den Sag for andre, som for os selv. Du læser neppe meget af Grundtvigianeres Skrifter; — læser du «Kirkelig Folkeblad», udgivet af Arvesen i Norge? — Der er hundrede Gange svaret paa det Spørgsmaal. Har du læst Ludvig Helvegs Bog mod Martensen, Lindbergs Smaaskrifter og mange andre? Neppe — og du maa jo gjerne lade være, da du formodentlig ligesaa lidt læser dig klogere deraf som af mit Brev; men saa er din Dadel over de Grundtvigskes Tavshed i dette Punkt ogsaa ubeføjet. Men til Sagen.

Maa jeg henlede din Opmærksomhed paa, at s. 524medens vor Herre vandrede synlig her paa Jorden og gjorde Mirakler, saa brugte han stundom ikke blot Munden dertil, men ogsaa Haanden; den Spedalske, den Døvtumme, den ene af de Blinde rørte han ved, før han sagde Ordet, hvorved de bleve helbredte. Hvorfor? Fordi hans Ord først kunde udrette sin Gjerning hos dem, der troede derpaa, og ved Berørelsen hjalp han disse, jeg henviste til, til at troe ham paa Ordet, naar han saa sagde det. Den Spedalske kunde ikke komme videre end til at sige: Herre, om du vil, saa kan du rense mig. Det skortede ham paa Troen paa, at Herren vilde. Saa rørte (som jeg har søgt at paavise i en Prædiken, du selv har læst) Herren ved ham, som et Vidnesbyrd om, at han ikke skyede den Besmittede, og saa fik den Spedalske Mod til at troe paa hans Hjertelag, saa at Herren kunde rense ham ved Almagtsordet: Jeg vil, vord reen!

Vor Herre Jesus Christus, den Opstandne, der altsaa ikke blot lever et hiinsidigt Liv, som vore Afdøde, men lever med os, han bruger endnu baade at tale til og at røre ved os. Ved sin Tale gjør han Miraklet, giver os det nye Liv i Daaben og fornyer og nærer det i den hellige Nadvere. Ved sin Berørelse med sin Haand o: den Helligaand, hjælper han os stadig til at troe ham paa Ordet, som han taler ved Sakramenterne, for at det kan gjøre sin Gjerning i os. Hvad det gjælder om at troe (ligesom for den Spedalske Ordet: «Jeg s. 525vil, vord reen», thi det var jo det, han skulde troe) siger Herren selv til sin Menighed ved Daaben og Nadveren. Vi læse ikke Skriften eller gaae i Kirke for at faae det at vide, eller for at Herren derigjennem skal gjenføde eller helliggjøre os (i Joh. 2, 20—21); men vi gjør det, for at Herren derigjennem skal røre ved os, for at vi som Spedalske kan faae Mod til at troe paa hans Hjertelag og som Blinde kan mærke, at det er os, han i Sakramenterne taler til (hvad den Blinde jo ikke kunde see), og som Døve kan faae Klarhed over, hvad han der siger. Den hellige Skrift, som Apostlenes nedskrevne Prædiken, gjemmer ikke Herrens Liv eller Aand, ligesaa lidt som den nedskrevne Hakon Jarl gjemmer Oehenschlägers Digteraand (som han har taget med sig der, hvor han er gaaet hen); men naar de, som den poetiske Aand er over, læse Hakon Jarl, saa vækker den det store Digterbillede, og Hakon Jarl staaer som levende for saadanne Læsere. Og naar de, som læse den hellige Skrift, har den Helligaand over sig, saa kan ogsaa Skriftens Helt, Jesus Christus, staae som levende for dem, saa at de ligesom føle, at det Ord, han talte til den eller den for 1800 Aar siden, nu bliver sagt til dem selv. Ja, saa bliver Herren som levende for sine, men i Daaben og Nadveren er det «som» borte, der er han lyslevende uden «som» og taler selv Ordet i den samme Stund.

Kan du forstaae, hvad jeg mener og føler s. 526derved, det er ikke nogen tillært Forklaring, det er min egen. Naar jeg prædiker, saa er det ikke Guds Ord, nej, det er min Tale om Gud («ogsaa I skal vidne» Joh. 15, 26—27). Men saavist som jeg er en christen Præst, saa vidner den Helligaand derved med for dem, som er af Sandhed, og hvis Hjerter ere opladte for Troen paa vor Herre, saa at det kan hjælpe dem til at troe paa Ordet, Herren taler til den Enkelte ved Daaben og til den samlede Menighed ved Nadveren.

Det forekommer mig saa simpelt, at jeg under denne hastige Nedskrivning næsten har glædet mig ved Tanken om, at du skulde komme til at forstaae mig. Dog, jeg frygter for, at dit Standpunkt, trods det Lutherske i din Theologi, i Virkeligheden mere er den mystiske Christendoms, Eneboerens, end det

Houstrup, Jens Christian , *Breve fra og til C. Hostrup*,

Sakramentale i Herrens Menighed. Er disse Ord dig dunkle, saa skal jeg gjerne skrive derom en anden Gang, thi nu er jeg træt, da det er seent, og jeg som sædvanlig har haft meget at bestille i Dag. Vor Hemmelighed er egentlig den, at vi troe paa den Opstandne, Levende og Samtidige, der endnu taler, saa det skeer. Vi troe ikke, at vi er bedre, varmere Christne, end I, men at vi har et klarere Lys, hvori meget af det faaer bestemt Skikkelse og skiller sig ad, som selv hos Folk som Martensen løber i Eet. Derfor kan det gives mig at tale vækkende, skjøndt jeg ikke er Bodsprædikant, fordi der er noget klaret i mig, som ligger grødet s. 527 i mange, som er meget klogere og bedre end jeg. Men jeg kan bedre tale derom end skrive, det føler jeg ved nu at læse mit Brev igjennem.

Arvesens smaa Afhandlinger i «Kirkelig Folkeblad» er i det Mindste for dem, der stille sig paa Lægmandens Standpunkt, noget af det Klarest, der er skrevet i Grundtvigsk Retning. Og det er kun derfra, at Grundtvig kan forstaaes, fra dens Standpunkt, som hjertelig søger at komme Herren nær og faae ham levende og personlig.

Din
C. Hostrup.